

Fiskālās disciplīnas padome

Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums

06.10.2016.

Fiskālās disciplīnas padome

Darba kārtība

- Fiskālās politikas izaicinājumi. / Jānis Platais/
- Ekonomiskā izaugsme palēninās. Risinājumi? /Mortens Hansens/
- Valdības rīcība zemu procentu likmju periodā. / Baiba Traidase/
- Žurnālistu individuālie jautājumi.

Fiskālās disciplīnas padome

Fiskālās politikas izaicinājumi

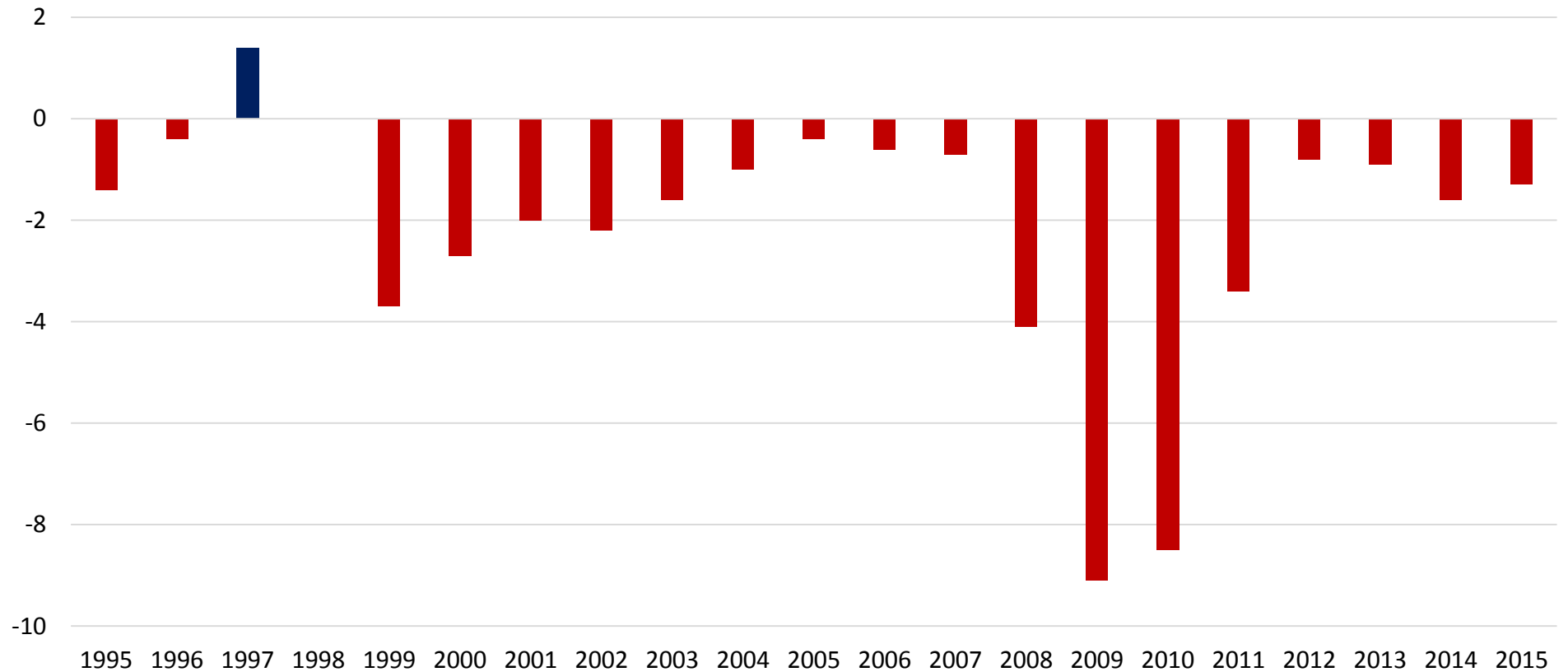
Jānis Platais

06.10.2016.

Fiskālās disciplīnas padome

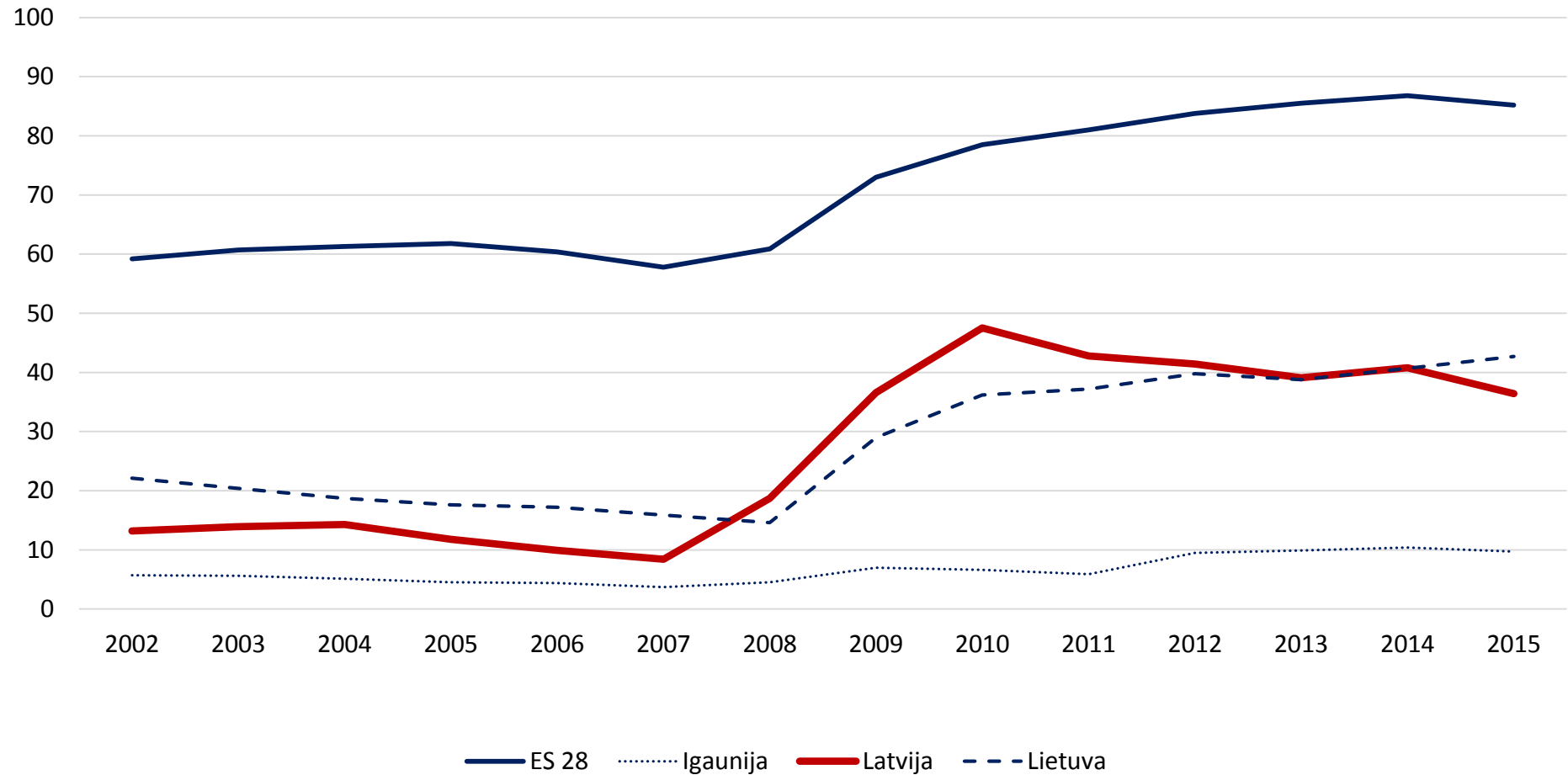
Vispārējās valdības budžeta bilance, % pret IKP

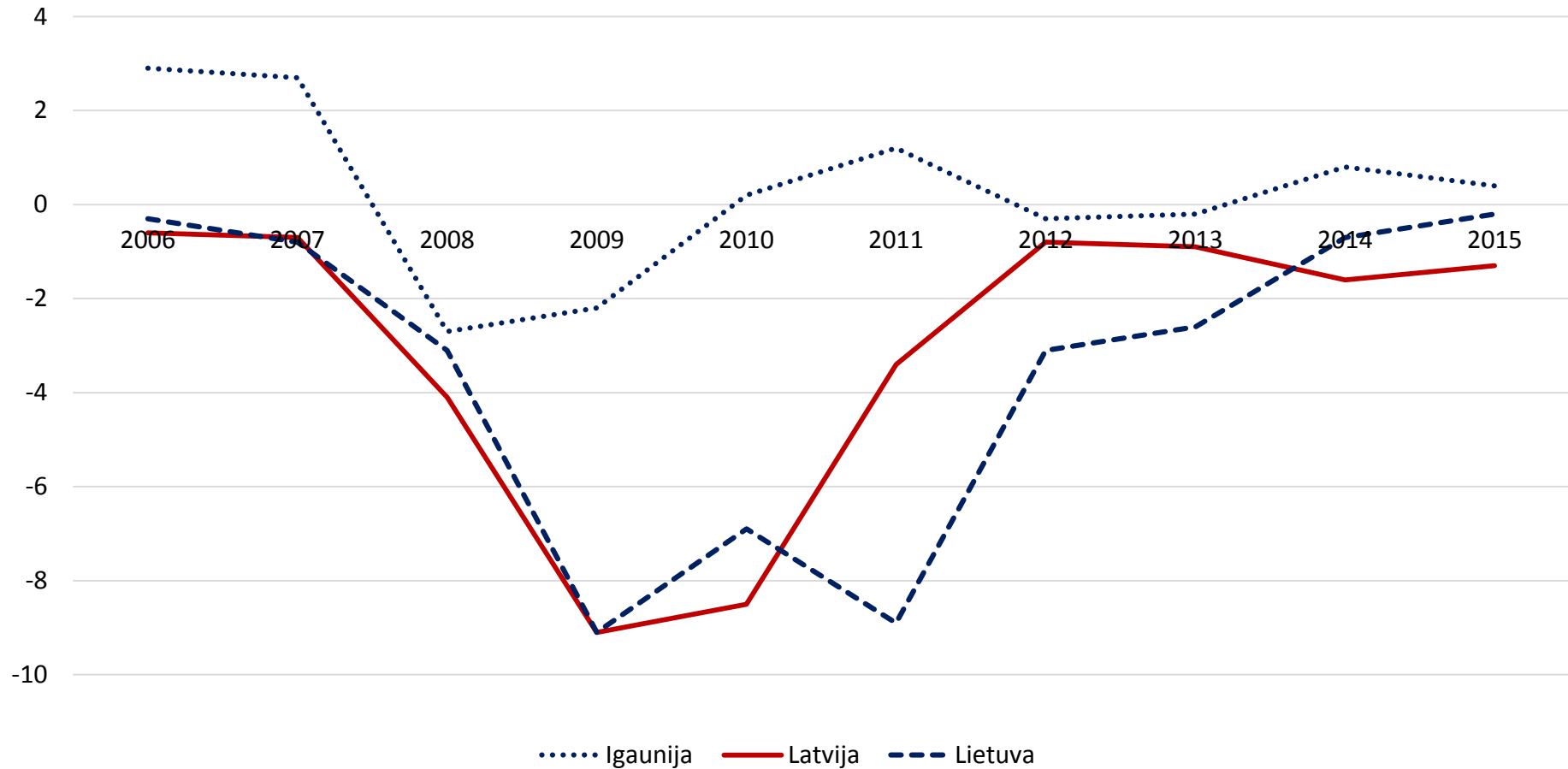
Fiskālās disciplīnas padome

Valdības konsolidētais bruto parāds, % no IKP

Vispārējās valdības nominālais deficīts,% no IKP)

Fiskālās disciplīnas padome

Vidēja termiņa budžeta ietvarā 2017.-2019. gadam tiek veidota **fiskālā nodrošinājuma rezerve**

	2017.	2018.	2019.
Milj. eiro	26,4	27,9	29,6
% no IKP	0,1	0,1	0,1

Padome pieprasa veidot fiskālo nodrošinājuma rezervi, jo fiskālā nodrošinājuma rezerve ir drošības pasākums pret dažādiem riskiem, kas var negatīvi ietekmēt valdības budžeta bilanci.

Fiskālās disciplīnas padome

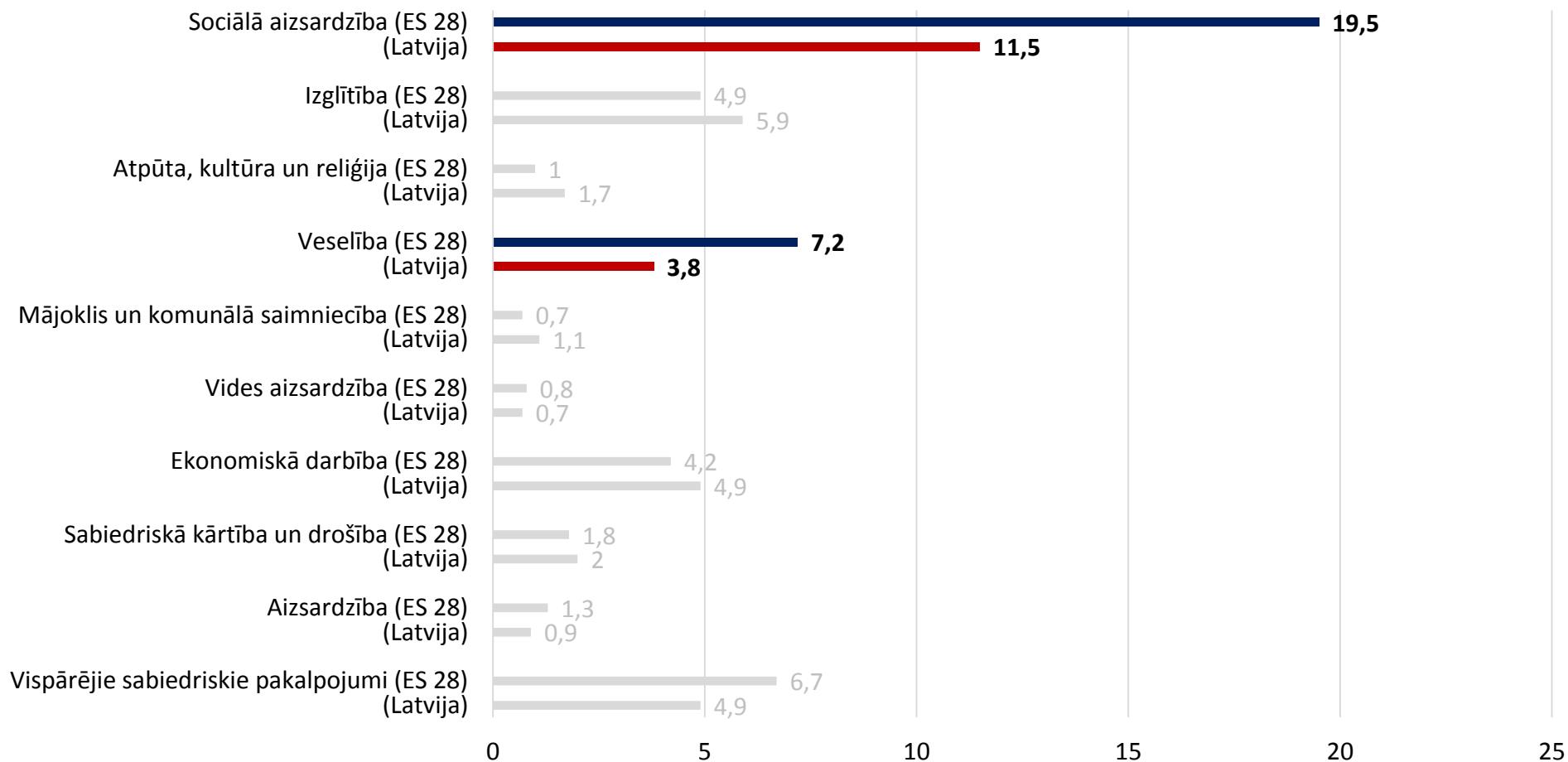
Padome iebilst pret veselības aprūpes reformas īstenošanu, palielinot budžeta deficīta mērķi.

	2017	2018	2019
Plānotais deficīta pieaugums (milj. eiro)	34.3	111.6	148.1
Plānotais deficīta pieaugums (% no IKP)	0.13	0.4	0.5

Vispārējās valdības izdevumi funkciju sadalījumā 2014. gadā, % no IKP

Fiskālās disciplīnas padome

Padomes rekomendācija: Izstrādāt un īstenot efektivitāti veicinošas un fiskāli ilgtspējīgas reformas veselības aprūpes nozarē, nenovirzoties no budžeta deficīta mērķiem.

Pirmo reizi padziļināti izvērtēti visu ministriju budžeti

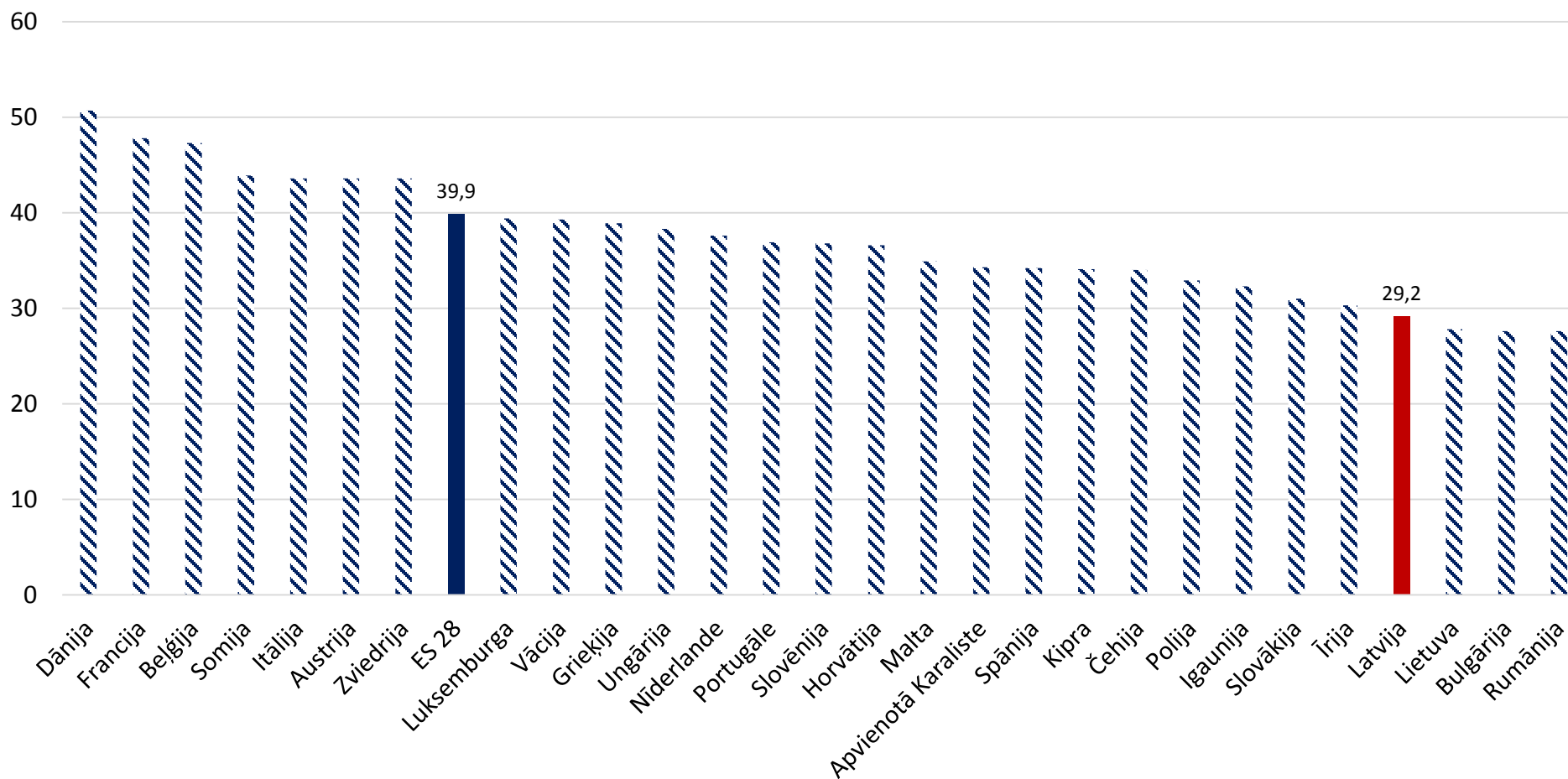

Padomes rekomendācija: Jāveic regulāri efektivitātes novērtējumi un detalizētāka izdevumu pārskatīšana, lai efektīvāk izmantotu budžeta līdzekļus.

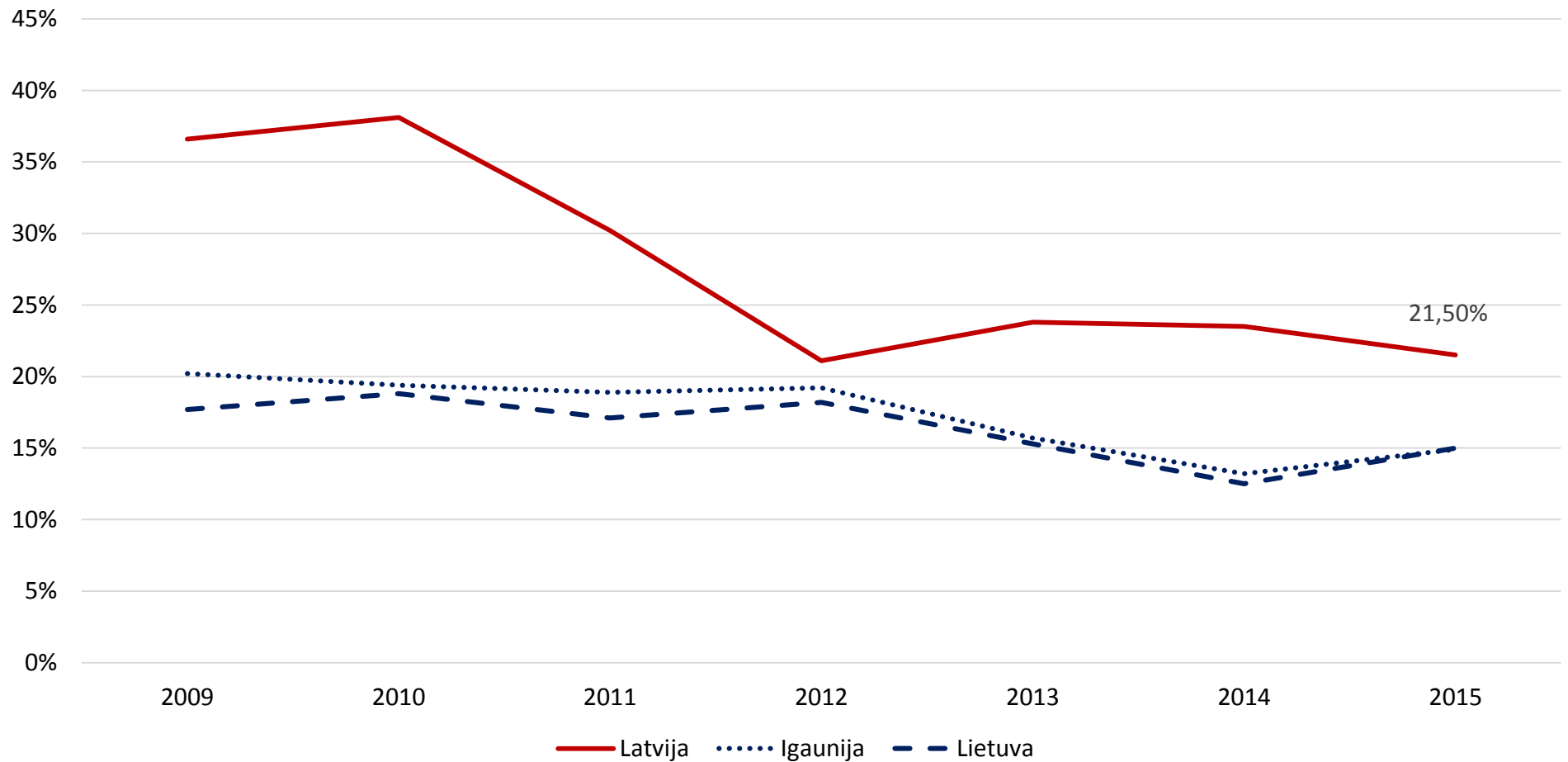
Fiskālās disciplīnas padome

Nodokļu & VSAOI ieņēmumi 2014. gadā, % no IKP

Baltijas ēnu ekonomikas indekss norāda, ka Latvijā vēsturiski ir lielākā ēnu ekonomika Baltijas valstīs (% no IKP)

Padomes rekomendācija: Valdībai jāizstrādā strukturālo reformu plāns nodokļu sistēmai, skaidri norādot, kā tiks sasniegta nodokļu attiecība pret IKP 1/3 apmērā

Fiskālās disciplīnas padome

Ekonomiskā izaugsme palēninās

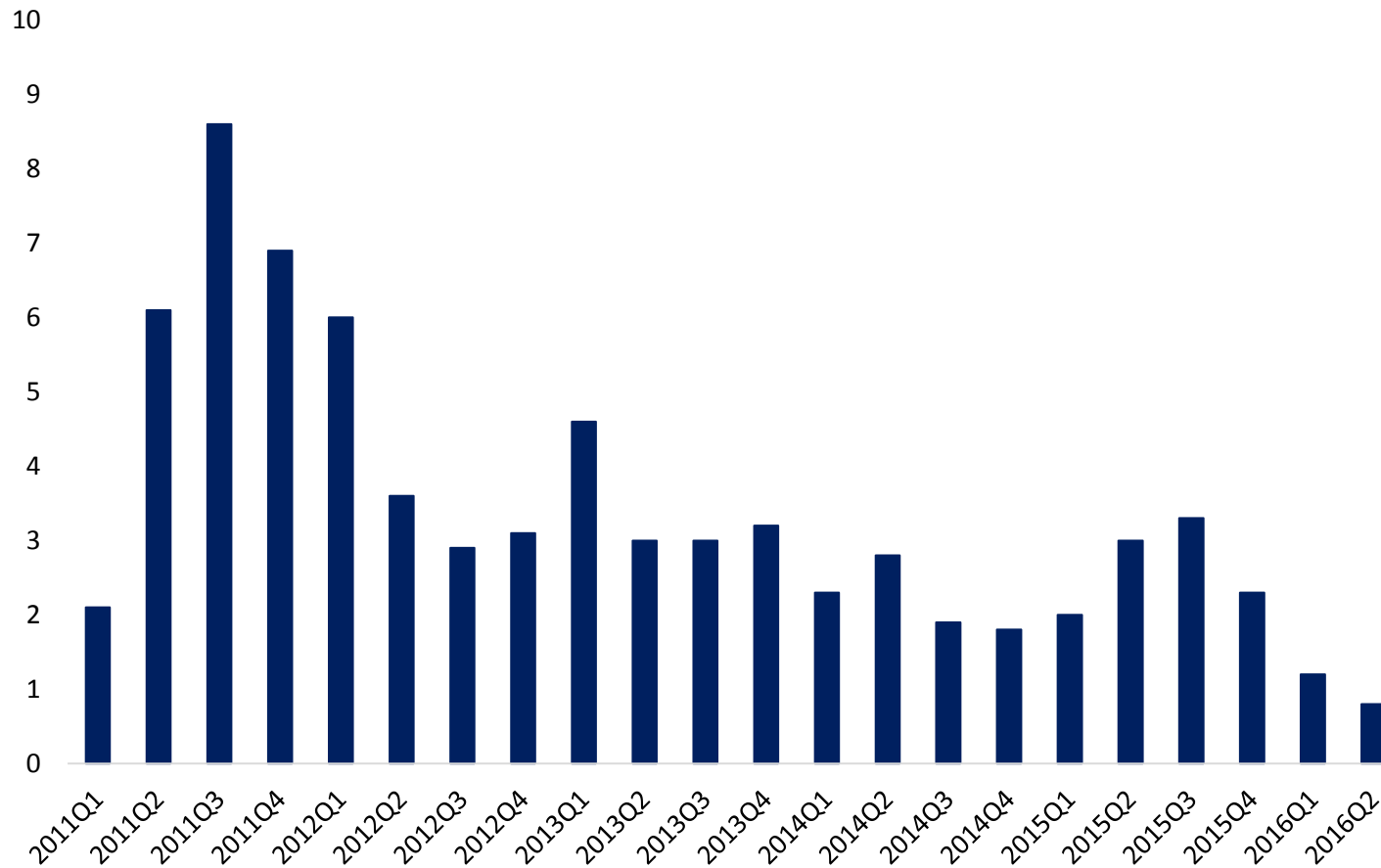
Mortens Hansens

06.10.2016.

Ekonomiskā izaugsme turpina palēnināties

IKP pieaugums (salīdzinot ar to pašu ceturksni iepriekšējā gadā, %)

Fiskālās disciplīnas padome

Risinājumi?

Fiskālās disciplīnas padome

Nacionālās produktivitātes padome izaugsmes veicināšanai

- Ņemot vērā gauso ekonomikas attīstību Latvijā, jāīsteno Eiropas Komisijas rekomendācija veidot **Nacionālo produktivitātes padomi**.
- Mērķis - stiprinās Latvijas **produktivitāti** un **konkurētspēju**.

06.10.2016.

**PRESS
EN**

PRESS RELEASE
521/16
20/09/2016

National productivity boards backed by Council

On 20 September 2016, the Council issued a recommendation calling on the **eurozone member states to establish** national productivity boards.

The boards will **analyse developments** and policies that can affect productivity and competitiveness. They will provide independent analyses and reinforce policy dialogue at the national level.

Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums

18

Fiskālās disciplīnas padome

Analītiskās kapacitātes stiprināšana Saeimas līmenī

..politikas iniciatīvu ietekmes izvērtēšanai.

Rezultāti:

- Kvalitatīvāki politikas iniciatīvu priekšlikumi.
- Labvēlīga ietekme uz ekonomikas izaugsmi un budžeta rezultātiem.

Tādu budžeta rezultātu plānošana, kas ļaus palielināt tēriņus lejupslīdes periodā

..nevis vienmēr pilnībā izmantot Fiskālās disciplīnas likumā paredzētos maksimālos pieļaujamos tēriņu griestus.

- Tas atļaus lielākus tēriņus lejupslīdes periodā.
- Tas atbilst Fiskālās disciplīnas **likuma garam**.
- Un tā būtu patiesi **pretcikliska** fiskālā politika.

FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS NOTURĪBA

Baiba Traidase

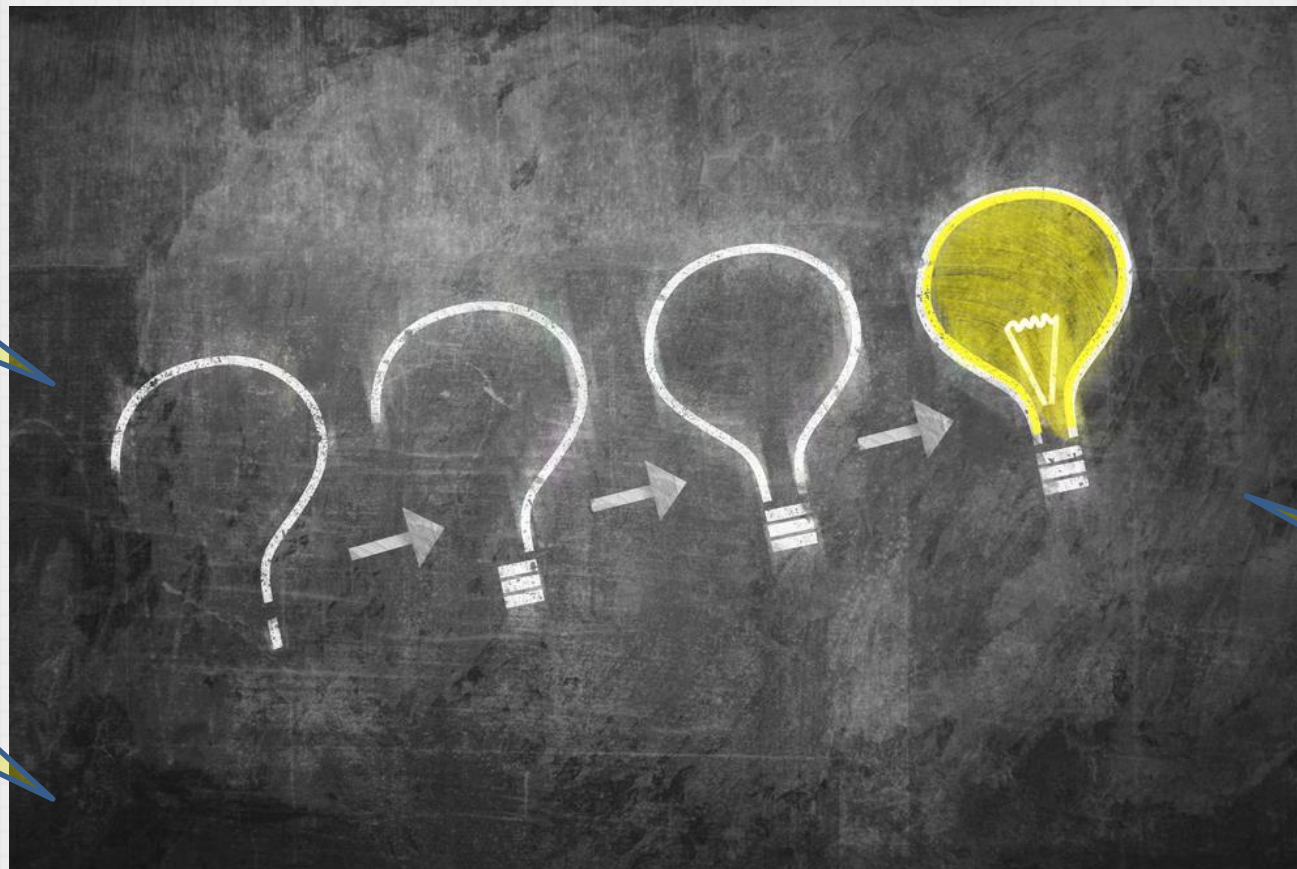
Latvijas Banka, 06.10.2016.

IZPRATNE PAR FISKĀLO DISCIPLĪNU IR UZLABOJUSIES

"Ja mēs sagrausim šo budžetu, mēs netiksim tālāk"
M. Kučinskis, NTSP

"...izstāstīt ministriem, kādas ir reālās budžeta iespējas"
D. Reizniece-Ozola, LNT Ziņas

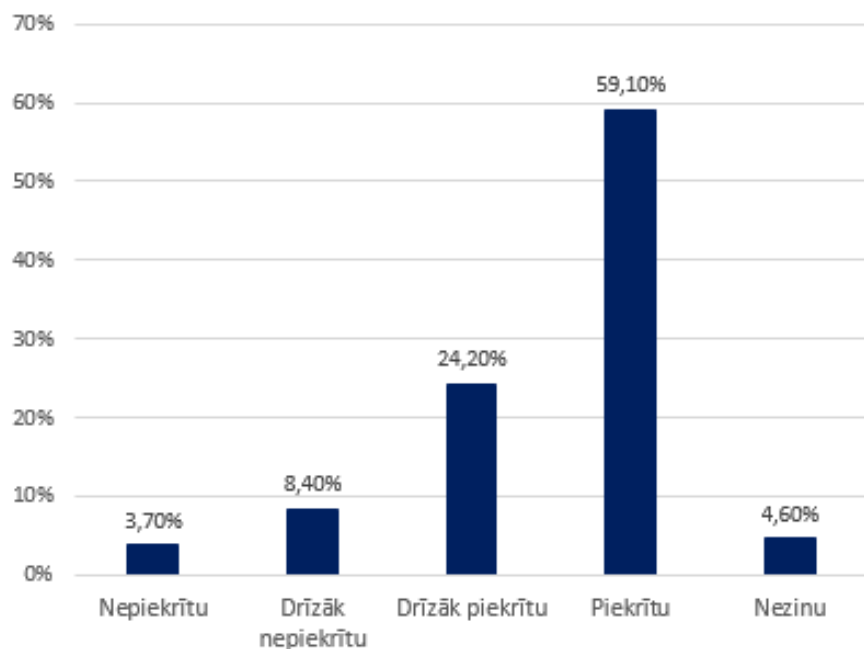

Vidēja termiņa budžeta ietvarā (2017-2019) apstiprināta fiskālā nodrošinājuma rezerve

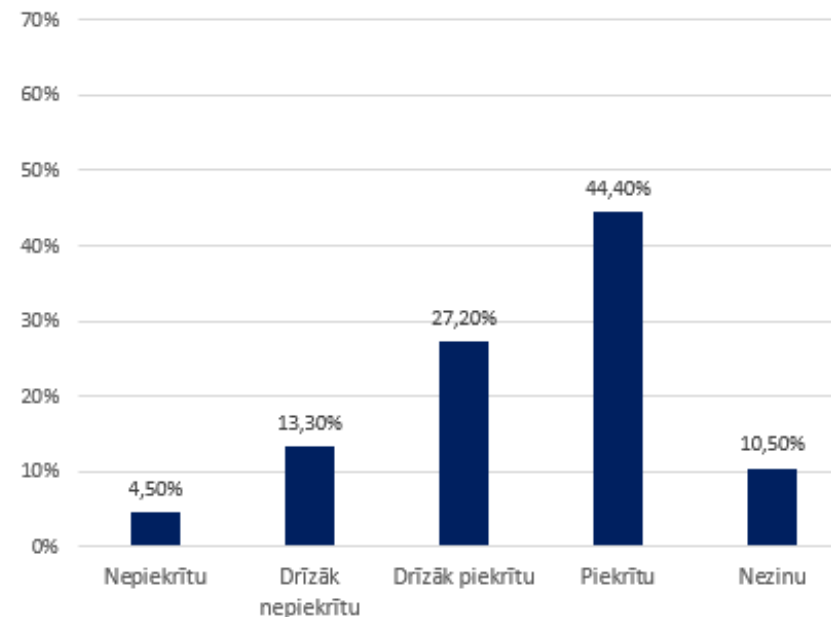
mustcommunication.com

ARĪ SABIEDRĪBA KOPUMĀ ATBALSTA

Periodā, kad ekonomika strauji aug un attīstās, jāveido iekrājumi grūtākiem laikiem.

Ekonomiskās izaugsmes posmā valsts parādu var palielināt tikai ar nosacījumu, ka nauda tiek investēta projektos vai jomās, kuru pozitīvo ietekmi izjutīs arī nākamās paaudzes.

Avots: FDP aptaujas par budžeta disciplīnu

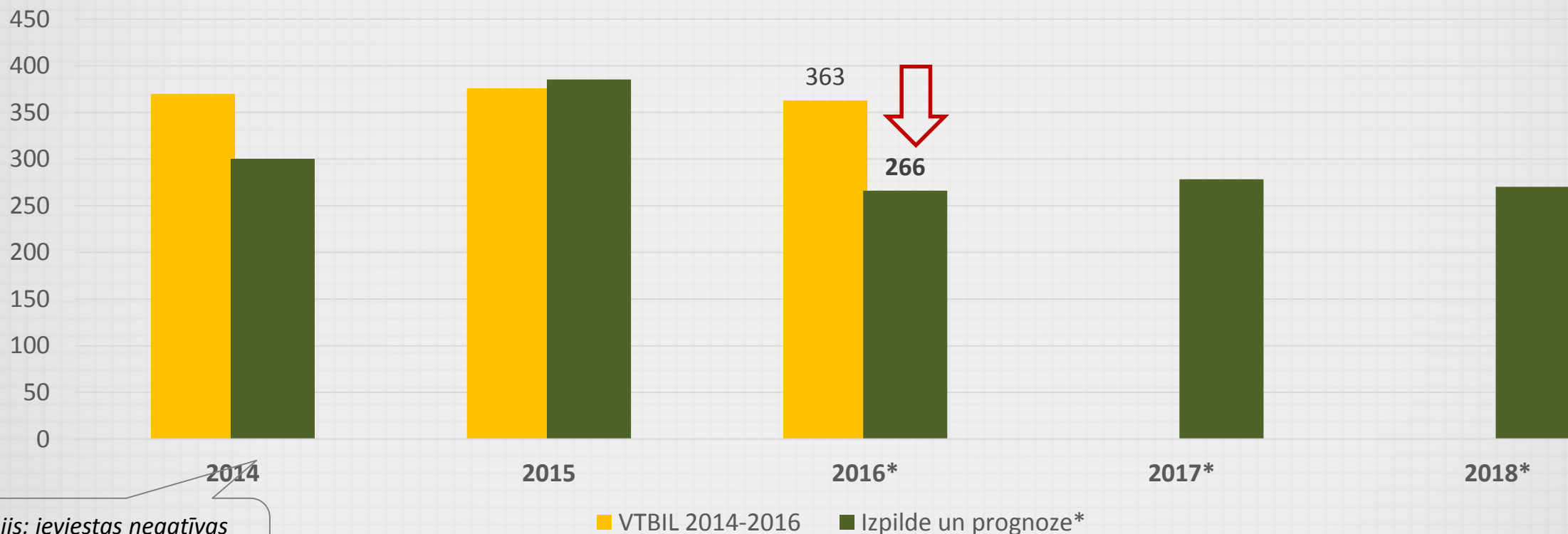
TOMĒR...

a2ua.com

NEREDZĒTI ZEMĀS PROCENTU LIKMES RADĪJA IESPĒJAS UZLABOT FISKĀLO DISCIPLĪNU

Procentu izdevumi pamatbudžetā (milj. eiro, naudas plūsma)

Jūnijs: ieviestas negatīvas likmes par banku depozītiem centrālajā bankā

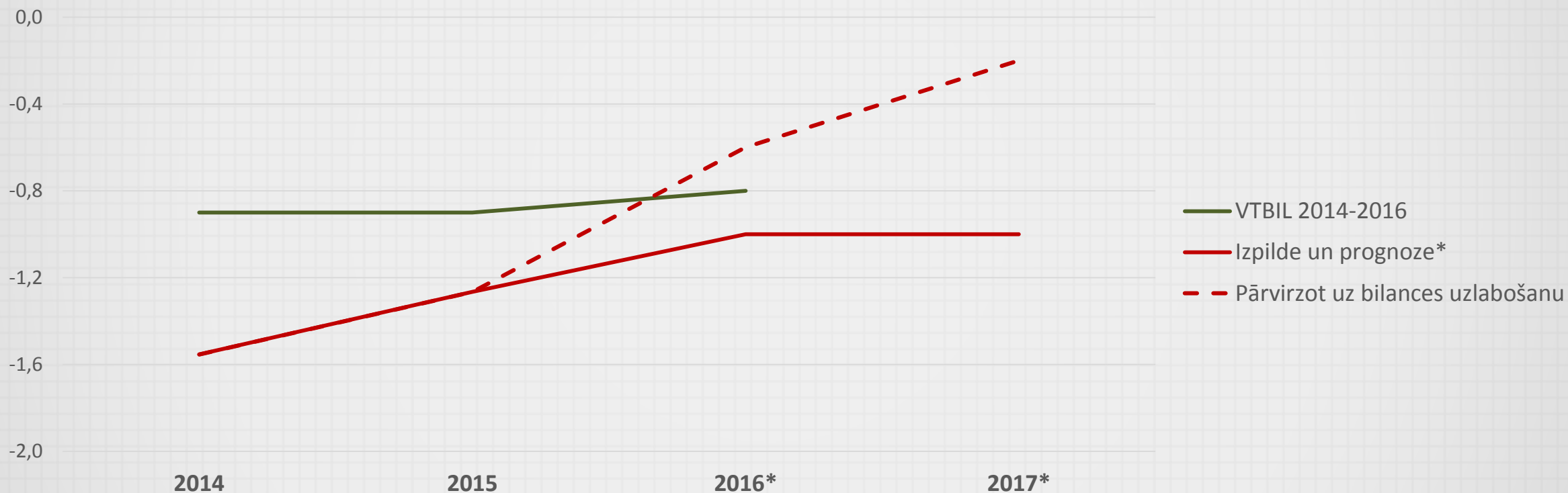
Avots: Likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016. gadam" 3. pielikums; Izpilde: Valsts kase; *Prognoze: Latvijas Stabilitātes programma 2016.-2019. gadam

VALDĪBAS ATBILDE IEGUVUMIEM:

- virzīties uz sabalansētu budžetu?
- samazināt nodokļus?
- samazināt parādu?
- palielināt izdevumus?

(NE)VIRZĪBA UZ SABALANSĒTU BUDŽETU

Vispārējās valdības budžeta bilances mērķi (% no IKP, EKS)

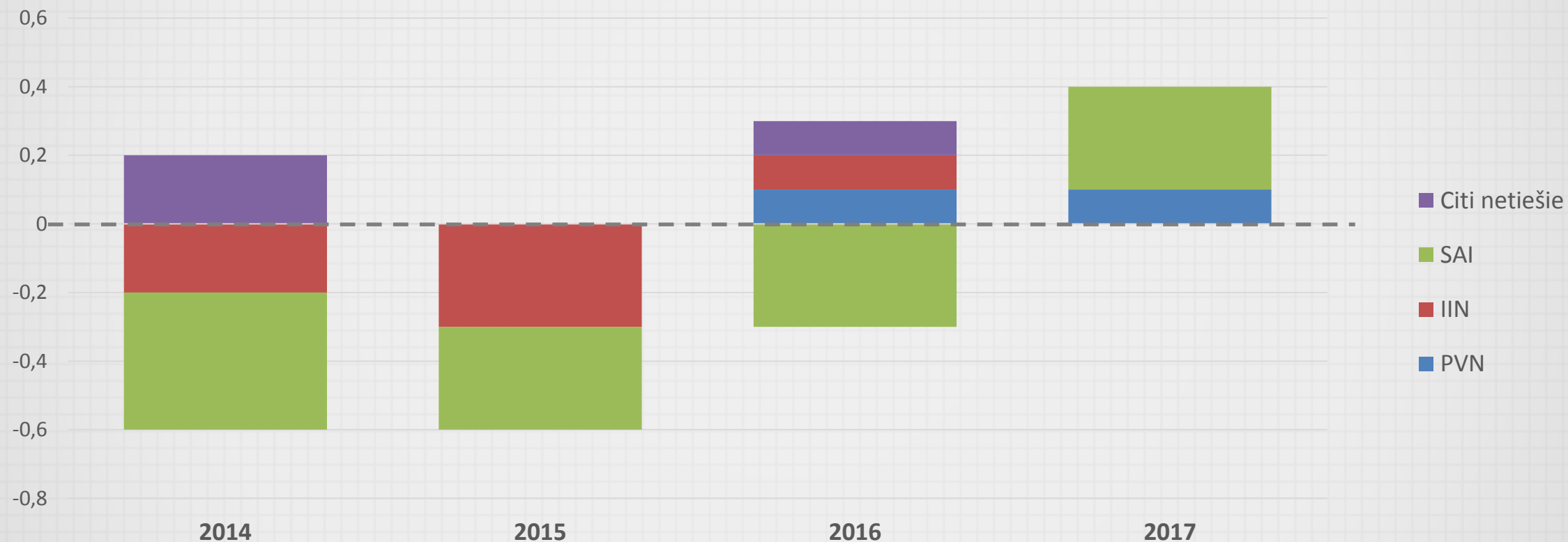

Avots: Likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016.gadam" 3.pielikums; Izpilde: Valsts kase;

*Prognoze: Latvijas Stabilitātes programma 2016.-2019. gadam

NODOKĻU (NE)IEGUVUMI

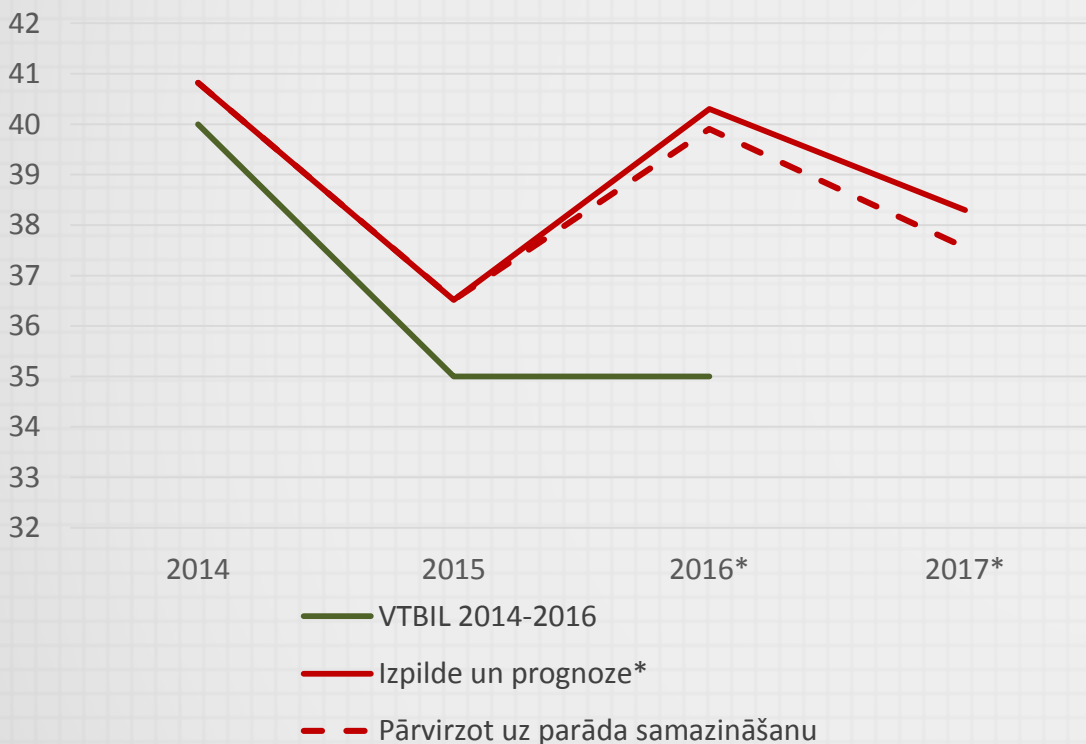
Nodokļu pasākumu ietekme (% no IKP)

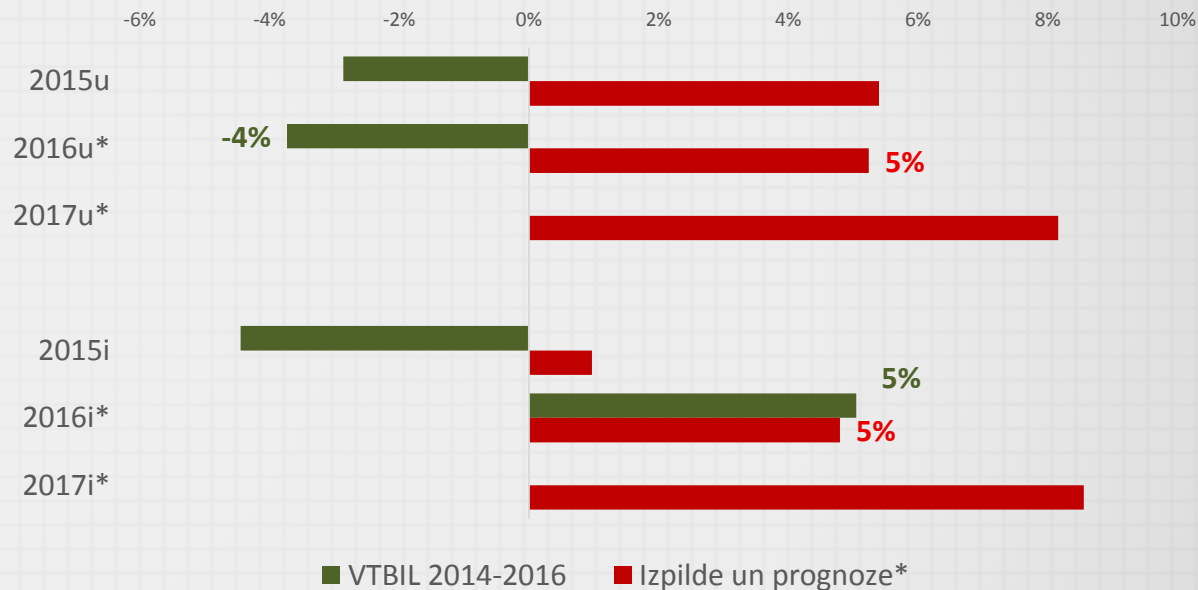
Avots: LB novērtējums

PARĀDA ILGTSPĒJAS (NE)UZLABOŠANA

Vispārējās valdības parāda attīstības tendences (% no IKP)

Uzturēšanas izdevumu pārmaiņas salīdzinājumā ar pamatbudžeta kopējo izdevumu pārmaiņām (g/g)

u: kārtējie uzturēšanas izdevumi (atlīdzība, preces/pakalpojumi)
i: pamatbudžeta primārie izdevumi kopā (neietver procentu maksājumus)

Avots: Likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016. gadam" 3. pielikums; Izpilde: Valsts kase;

*Prognoze: Latvijas Stabilitātes programma 2016.-2019. gadam

SECINĀJUMS

Neizmantotā iespēja

Aizņēmumu izmaksu samazināšanās nav radījusi pozitīvu ietekmi uz bilanci vai valsts parādu.

Fiskālā stratēģija – patēriņa izdevumi

Valdības fiskālā stratēģija nav palīdzējusi veidot parādu ilgtspējīgu. Izvēle ir bijusi palielināt izdevumus patēriņam nevis investīcijām, valsts konkurētspējas stiprināšanai vai strukturālajām reformām.

Noturības risks

Vai izešana no zemas procentu likmes apstākļiem stiprinās fiskālo disciplīnu vai arī tā kritīs?

Fiskālās disciplīnas padome

Paldies par uzmanību! Jūsu jautājumi?

Fiskālās disciplīnas padome
Smilšu ielā 1-512 Rīgā LV-1919
Tālr.: +371 6708 3650
E-pasts: info@fdp.gov.lv
Mājaslapa: <http://fdp.gov.lv>
Twitter: @Fiskalapadome
Facebook: fiskalapadome